

شماره: ۵۷۵۰۲/۲۲۴

تاریخ: ۱۳۹۳/۱۰/۰۹

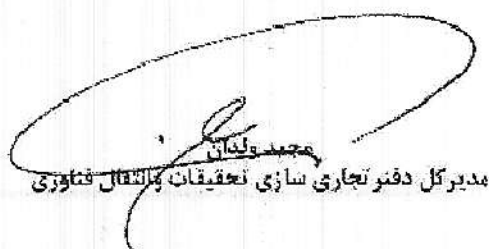
پیوست ندارد

رئیس محترم موسسه تحقیقات / پژوهشکده / مرکز تحقیقات ملی
رئیس محترم مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان
رئیس محترم مرکز آموزش استان
موضوع: حفظ حقوق مالکیت فکری
سلام علیکم

احتراماً؛ با عنایت به طرح بعضی ابهامات از طرف برخی از واحدها در مورد سهم مالکیت مادی فناوری‌ها و دانش‌های فنی که در قالب اشتراک مساعی بین دو یا چند مؤسسه، پژوهشکده، مرکز و مجتمع انجام می‌شوند (چه در قالب پروژه‌های تحقیقاتی ملی و چه غیر از آن)، ضمن درخواست مذاقه بر نامه‌های شماره ۶۰۹۳۸/۲۲۱ مورخ ۹۰/۱۰/۱۹ با موضوع حقوق مالکیت فکری، شماره ۵۲۶۴۵/۲۲۴ مورخ ۹۱/۰۹/۱۴ با موضوع پاسخ به سئوالات تجاری‌سازی تحقیقات (بند ۵)، شماره ۱۰۶۲۸/۲۲۴ مورخ ۹۲/۰۳/۰۲ با موضوع قرارداد انتقال فناوری / دانش فنی (بند ۳)، شماره ۴۱۹۶۷/۲۲۴ مورخ ۹۳/۰۷/۱۷ با موضوع انتقال فناوری / دانش فنی با توجه به آئین‌نامه مالی و معاملاتی جدید (بند ۳) و همچنین ماده دو شیوه‌نامه مالکیت فکری در سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، مصوب بیست و پنجمین جلسه هیأت امناء سازمان مورخ ۹۰/۱۲/۲۳، عقد قرارداد جهت تعیین سهم هر یک از واحدهای ذیربط از حقوق مالکیت مادی نتیجه حاصله، پیش از شروع فعالیت علمی، ضروری است. در مورد فناوری‌ها و دانش‌های فنی حاصل از پژوهش‌های قبلی نیز راهکار پیشنهادی عقد قرارداد مزبور قبل از انعقاد قرارداد انتقال فناوری و دانش فنی، بر حسب میزان آورده یا مشارکت در انجام تحقیق یا تحقیقات منتج به فناوری و دانش فنی مورد نظر است.

ضمناً در صورتیکه بخشی از نیروی انسانی، امکانات، تجهیزات و اعتبارات فعالیت علمی منجر به فناوری / دانش فنی توسط مؤسسات، پژوهشکده‌ها، مراکز و مجتمع‌ها و بخشی توسط دیگر واحدها و اشخاص حقیقی یا حقوقی خارج از سازمان، اعم از دولتی یا غیردولتی تامین شده باشد (نظیر پروژه‌های تحقیقاتی مشترک یا خاص)، عقد قرارداد جهت تعیین سهم هر یک از عوامل ذیربط از حقوق مالکیت مادی فناوری / دانش فنی حاصله، پیش از شروع فعالیت علمی، بسیار ضروری است. لازم به ذکر است در صورت بروز هرگونه ابهام و یا اختلاف در این خصوص، این دفتر آماده بررسی و رسیدگی می‌باشد.

مدیرکل دفتر تجاری سازی تحقیقات و انتقال فناوری

رونوشت :

- ۱ - جناب آقای دکتر عبدالرضا باقری، قائم مقام محترم رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، جهت استحضار؛
- ۲ - جناب آقای دکتر غلامحسین طهماسبی، معاون محترم پژوهش و فناوری، جهت استحضار؛
- ۳ - جناب آقای دکتر رسول زارع، مسئول نظارت و ارزشیابی سازمان، جهت استحضار؛

شماره: ۵۳۶۴۵/۲۲۴

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۹/۱۴

پوست ندارد

جمهوری اسلامی ایران

پاسدانی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

رئیس محترم موسسه تحقیقات / پژوهشکده / مرکز تحقیقات ملی

رئیس محترم مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی

رئیس محترم مجتمع / مرکز آموزش

موضوع: پاسخ به سئوالات مرتبط با تجاری سازی تحقیقات

سلام علیکم

احتراماً؛ با عنایت به طرح برخی سئوالات و ابهامات توسط بعضی واحدها در خصوص فرآیند تجاری سازی تحقیقات، موارد زیر را

که پیش از این طی نامه‌ها و بخشنامه‌های مختلف معکس شده، مجدداً جهت امر به بهره‌برداری تقدیم می‌دارد:

الف: در رابطه با آینده‌پژوهی، مطالعه بازار و ایده‌پردازی برای انجام تحقیقات فناوری بنیان:

۱- برنامه‌ریزی و اتخاذ تدبیر مناسب به منظور افزایش درصد طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی فناوری بنیان نسبت به کل طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی و انطباق دقیق و کامل تحقیقات با نیازهای واقعی و در اولویت صاحبان صنایع و بهره‌برداران از جمله اهداف سازمان در زمینه موضوع است (بند یک بخشنامه شماره ۴۷۹۱۰/۲۰۰ مورخ ۹۰/۰۸/۱۴ با عنوان دومین بخشنامه تجاری سازی تحقیقات).

۲- اختصاص بخشی از فعالیت‌های همکاران محترم گروه‌های اقتصادی و اجتماعی، به مطالعات آینده‌پژوهی و نیازسنجی، بررسی‌های امکان‌سنجی، مطالعه بازار، ارزیابی اقتصادی فناوری‌ها و دانش‌های فنی مورد تاکید قرار گرفته است (نامه شماره ۴۳۱۸۹/۲۲۱ مورخ ۹۱/۰۷/۲۶ معاون محترم تحقیقاتی سازمان، با عنوان استفاده از توان علمی همکاران گروه اقتصادی و اجتماعی).

۳- با هدف ایجاد و توسعه ارتباط با صنایع بخش، قرار دادن بخشی تحت عنوان "نیازسنجی صنایع مرتبط" در وبگاه کلیه واحدهای تابعه و وابسته و تلاش در جهت رفع نیازهای فناورانه آنها توصیه شده است (نامه شماره ۴۶۸۳۷/۲۰۰ مورخ ۹۱/۰۸/۱۵ با عنوان ارتباط موثر با صنعت بخش).

ب: در رابطه با حفظ حقوق مالکیت فکری فناوری‌ها و ایجاد انگیزه در محققان برای انجام تحقیقات فناوری بنیان:

۱- به دلیل ضرورت حفظ و صیانت از حقوق مالکیت فکری، لازم است تمامی فناوری‌های حاصل از طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی خاتمه یافته، بر اساس ضوابط جاری کشور به ثبت برسند. در صورت وجود برخی اشکالات احتمالی در برگه‌های ثبت اختراع قبلی، لازم است مراتب در اسرع وقت اصلاح گردد (بند چهار بخشنامه شماره ۹۵۵۱/۲۲۴ مورخ ۸۹/۰۲/۱۵ با عنوان اولین بخشنامه تجاری سازی تحقیقات).

۲- در مورد فناوری‌ها و دانش‌های فنی غیر قابل ثبت (بر اساس ضوابط جاری مرتبط با حفظ حقوق مالکیت فکری در کشور، مانند قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری، مصوب ۸۶/۱۱/۳ مجلس شورای اسلامی، قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم افزارهای رایانه‌ای مصوب مجلس شورای اسلامی ۱۳۷۹ و قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۶ مجلس شورای اسلامی) و یا فناوری‌هایی که بنا به تشخیص بالاترین مقام مسئول، ثبت آنها به صلاح نباشد، رعایت اصول طبقه‌بندی اسناد و مدارک ضروری است (بند دو بخشنامه شماره ۴۷۹۱۰/۲۰۰ مورخ ۹۰/۰۸/۱۴ با عنوان دومین بخشنامه تجاری سازی تحقیقات).

۳- تشویق و ارتقاء انگیزه محققانی که طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی آنها منتج به فناوری و دانش فنی شده، در صورتی که تاریخ دفاع آنها، قبل از مورخ (۹۰/۱۲/۲۴)، یعنی تاریخ ابلاغ شیوه‌نامه مالکیت فکری در سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (مصوب بیست و پنجمین جلسه هیات امناء سازمان مورخ ۹۰/۱۲/۲۳، موضوع نامه شماره ۲۷۶۷۳/۲۲۴ مورخ ۹۱/۰۵/۱۴) باشد، بر اساس بند ۲ و ۵ بخشنامه شماره ۴۷۹۱۰/۲۰۰ مورخ ۹۰/۰۸/۱۴ رئیس محترم سازمان صورت می‌پذیرد. تشویق و ارتقاء انگیزه محققان طرح‌های و پروژه‌های تحقیقاتی فناوری بنیان که تاریخ دفاع یا شروع آنها بعد از تاریخ مذکور می‌باشد، بر اساس شیوه‌نامه مزبور صورت می‌پذیرد (نامه شماره ۴۰۷۹۰/۲۲۱ مورخ ۹۱/۰۷/۱۶ با عنوان حفظ حقوق مالکیت فکری فناوری‌ها و دانش‌های فنی منتج از طرح‌ها/پروژه‌های تحقیقاتی).

۴- به هنگام عقد تفاهم‌نامه یا قرارداد در مواردی که انجام تحقیق یا ارائه خدمات علمی و فنی، با همکاری مشترک و یا به سفارش بخش‌های اجرایی وزارت متبوع و یا سایر اشخاص حقیقی یا حقوقی خارج از وزارت، اعم از دولتی یا غیر دولتی، صورت می‌پذیرد،

شماره: ۵۳۶۴۵/۲۲۴

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۹/۱۴

پوست ندارد

تعیین حقوق مالکیت فکری هر یک از طرفین و سهم هر یک از آنها از مزایای مادی و معنوی ناشی از تفاهم نامه یا قرارداد انتقال فناوری، انتشار آثار علمی حاصله و ... بر اساس میزان مشارکت آنها در انجام فعالیت علمی، تامین اعتبارات، امکانات و تجهیزات لازم بسیار ضروری است (نامه شماره ۲۱۲۶۱/۲۲۴ مورخ ۸۹/۰۳/۲۹ با عنوان بخشنامه حفظ حقوق مالکیت فکری).

۵- در مورد سهم مادی مالکیت فکری فناوری‌ها و دانش‌های فنی که در قالب اشتراک مساعی بین دو یا چند مؤسسه، پژوهشگاه، مرکز و مجتمع انجام می‌شوند (چه در قالب پروژه‌های تحقیقاتی و چه غیر از آن)، بر اساس بند ۲ بخشنامه شماره ۴۷۹۱۰/۲۰۰ مورخ ۹۰/۰۸/۱۴ معاون محترم وزیر و رئیس سازمان، عقد قرارداد جهت تعیین سهم هر یک از عوامل ذیربط از حقوق مالکیت فکری نتیجه حاصله، پیش از شروع فعالیت علمی، ضروری است. در مورد فناوری‌ها و دانش‌های فنی حاصل از پژوهش‌های قبلی نیز راهکار پیشنهادی عقد قرارداد مزبور قبل از انعقاد قرارداد انتقال فناوری و دانش فنی، بر حسب میزان آورده یا مشارکت در انجام تحقیق یا تحقیقات منتج به فناوری مورد نظر است. بدیهی است در صورت بروز هرگونه ابهام یا اختلاف در این خصوص، دفتر تجاری‌سازی و انتقال فناوری سازمان آماده بررسی و رسیدگی است (نامه شماره ۶۰۹۳۸/۲۲۱ مورخ ۹۰/۱۰/۱۹ با عنوان نحوه حفظ حقوق مالکیت فکری واحدهای تابعه و وابسته).

ج: در رابطه با ارزیابی، توسعه و بازاریابی فناوری‌ها:

۱- ارزیابی اقتصادی فناوری بر اساس شیوه‌نامه ارزیابی اقتصادی فناوری، ابلاغی طی نامه شماره ۴۳۷۱۳/۲۲۴ مورخ ۹۱/۰۷/۲۹ صورت می‌پذیرد.

۲- با توجه به اینکه قریب به اتفاق فناوری‌های حاصل از طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی انجام شده طی سالیان گذشته، برای انتقال به صاحبان صنایع و سرمایه، نیازمند ارزیابی از جهات مختلف از جمله ارزیابی‌های فنی (قابلیت تبدیل به محصول تولید انبوه)، اقتصادی، زیست‌محیطی، اجتماعی و ... و نیز مطالعه بازار می‌باشند، برنامه‌ریزی و اتخاذ تدابیر مناسب برای ایجاد پایلوت، به منظور ارزیابی و توسعه آنها، از طرق زیر ضروری است (بند سه بخشنامه شماره ۴۷۹۱۰/۲۰۰ مورخ ۹۰/۰۸/۱۴ با عنوان دومین بخشنامه تجاری‌سازی تحقیقات):

- برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی مرتبط با موضوع چگونگی تولید، ارزیابی، توسعه، ارزش‌گذاری و انتقال فناوری‌ها و دانش‌های فنی.

- حمایت از شکل‌گیری شرکت‌ها و تعاونی‌های دانش‌بنیان بر اساس ضوابط جاری کشور و ارزیابی و توسعه فناوری‌های مذکور از طریق آنها.

- رعایت دقیق مفاد بخشنامه شرکت دانش‌بنیان به شماره ۷۲۶۴۴/۲۲۴ مورخ ۸۹/۱۱/۰۴ جهت ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان توسط کارمندان محترم دولت.

- ایجاد مراکز رشد با ساختار خوشه‌های فناوری تخصصی (نامه شماره ۵۸۶۵۱/۲۲۱ مورخ ۹۰/۱۰/۱۰ با موضوع ارسال تفاهم‌نامه تاسیس شبکه مراکز رشد کشاورزی و منابع طبیعی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با ساختار خوشه‌های فناوری تخصصی).

- استفاده از ظرفیت نهادهای دولتی دخیل در امر توسعه فناوری، از جمله معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، ستادهای توسعه فناوری‌های راهبردی، کانون‌های هماهنگی دانش و صنعت و ...

- ایجاد ارتباط با واحدهای تحقیق و توسعه صنایع و سرمایه‌گذاران ریسک‌پذیر، به منظور موصوف.

۳- ارزش‌گذاری فناوری‌ها بر اساس دستورالعمل موضوع تبصره یک ماده ۴۴ آئین‌نامه مالی و معاملاتی در خصوص نحوه واگذاری موقت یا دائم (فروش) حق بهره‌برداری از فناوری و دانش فنی متعلق به سازمان (مصوب هفدهمین جلسه هیات امناء سازمان مورخ ۸۹/۰۹/۰۹) و با استفاده از شیوه‌نامه ارزش‌گذاری فناوری (ابلاغی طی نامه شماره ۳۸۷۷۴/۲۲۴ مورخ ۹۰/۰۷/۰۳) صورت می‌پذیرد.

۴- راهکارهای پیشنهادی جهت بازاریابی فناوری‌ها و دانش‌های فنی ناشی از انجام پروژه‌ها و طرح‌های تحقیقاتی در سطح صاحبان صنایع و سرمایه عبارتند از: (بند پنج بخشنامه شماره ۴۷۹۱۰/۲۰۰ مورخ ۹۰/۰۸/۱۴ با عنوان دومین بخشنامه تجاری‌سازی تحقیقات).

- شرکت فعال در فن‌بازارهای ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی فیزیکی و مجازی.

- معرفی فناوری‌ها و دانش‌های فنی از طریق سایت مؤسسات، پژوهشگاه‌ها، مراکز و مجتمع‌ها.

- استفاده از خبرنامه‌های الکترونیکی، کاتالوگ و بروشورهای مناسب.

- استفاده از روزنامه‌های کثیرالانتشار و محلی

شماره: ۵۲۶۴۵/۲۲۴

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۹/۱۴

پیوست ندارد

- در مورد بازاریابی فناوری‌ها و دانش‌های فنی، توجه به مفاد ماده ۳ "دستورالعمل موضوع تبصره یک ماده ۴۴ آئین‌نامه مالی و معاملاتی در خصوص نحوه واگذاری موقت یا دائم (فروش) حق بهره‌برداری از فناوری و دانش فنی متعلق به سازمان" مبنی بر اینکه "واگذاری حق بهره‌برداری از فناوری و دانش فنی متعلق به سازمان بر اساس مفاد مواد ۴۲ الی ۴۸ آئین‌نامه صورت می‌پذیرد" ضروری است.

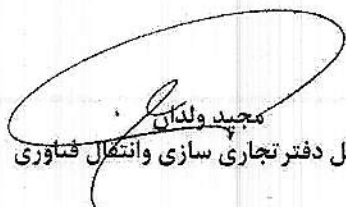
- بسط و توسعه ارتباط با صاحبان صنایع، جهت آشنا نمودن آنها با توانمندی‌های سازمان و دریافت نیازهای فناورانه آنها با مذاکره بر توانمندی‌ها و پتانسیل‌های کلیه واحدهای تابعه و وابسته (نامه شماره ۴۶۸۳۷/۲۰۰ مورخ ۹۱/۰۸/۱۵ با عنوان ارتباط موثر با صنعت بخش).

- ارائه و معرفی فناوری‌ها و دانش‌های فنی کلیه واحدهای تابعه و وابسته به صاحبان صنایع (نامه شماره ۴۶۸۳۷/۲۰۰ مورخ ۹۱/۰۸/۱۵ با عنوان ارتباط موثر با صنعت بخش).

د: در رابطه با انتقال فناوری‌ها:

۱- اتخاذ تدابیر مناسب برای انتقال فناوری‌ها و دانش‌های فنی در بند پنج بخشنامه شماره ۴۷۹۱۰/۲۰۰ مورخ ۹۰/۰۸/۱۴ با عنوان دومین بخشنامه تجاری‌سازی تحقیقات، مورد تاکید قرار گرفته است.

۲- در انتقال فناوری‌ها، دقت نظر بر مواد ۳ و ۴ دستورالعمل موضوع تبصره یک ماده ۴۴ آئین‌نامه مالی و معاملاتی در خصوص نحوه واگذاری موقت یا دائم (فروش) حق بهره‌برداری از فناوری و دانش فنی متعلق به سازمان (بند پنج بخشنامه شماره ۴۷۹۱۰/۲۰۰ مورخ ۹۰/۰۸/۱۴ با عنوان دومین بخشنامه تجاری‌سازی تحقیقات) ضروری است.

مجید وفایی
مدیرکل دفتر تجاری‌سازی و انتقال فناوری

بسمه تعالی

شیوه‌نامه مالکیت فکری

در سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مقدمه :

تولید علم و فناوری از عملکردهای واحدهای پژوهشی و آموزشی است که علاوه بر ارزش معنوی می‌تواند ارزش مادی نیز داشته و ایجاد درآمد نماید. بر این اساس تبیین ضوابط حفاظت از مالکیت فکری و ساز و کارهای بهره‌برداری موسسات، پژوهشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی و آموزشی ملی و استانی؛ پدیدآورندگان و حامیان تولید علم و فناوری از حق مالکیت فکری خود و از الزامات انتقال دستاوردهای علمی به ویژه تجاری‌سازی تحقیقات به شمار می‌رود. این شیوه‌نامه در راستای تدوین و استقرار ضوابط و سازوکارهای مزبور می‌باشد.

ماده یک : تعاریف :

- ۱- سازمان : سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی.
- ۲- موسسات و مراکز : کلیه موسسات، پژوهشکده‌ها، مجتمع‌ها و مراکز تحقیقاتی و آموزشی ملی و استانی تابعه و وابسته به سازمان.
- ۳- کمیته علمی - فنی: کمیته‌های علمی - فنی موسسات/پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقات ملی.
- ۴- دفتر : دفتر تجاری‌سازی و انتقال فناوری سازمان.
- ۵- تجاری‌سازی تحقیقات : فرآیند واگذاری نتایج تحقیق به بنگاه‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و دولتی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی.
- ۶- دستاورد علمی: نتیجه هر طرح یا پروژه تحقیقاتی.
- ۷- فناوری : آن گروه از دستاوردهای علمی، که قابلیت تجاری‌سازی دارند.
- ۸- یافته تحقیقاتی : آن گروه از دستاوردهای علمی که علیرغم ارزش و اهمیت، در شرایط کنونی قابلیت تجاری‌سازی ندارند.
- ۹- گروه : گروه کارشناسان خبره موضوع ماده ۲ دستورالعمل موضوع تبصره یک ماده ۴۴ آئین‌نامه مالی و معاملاتی سازمان در خصوص نحوه واگذاری موقت یا دائم (فروش) حق بهره‌برداری از فناوری و دانش فنی متعلق به سازمان.
- ۱۰- کمیته : کمیته مالکیت فکری و انتقال فناوری.

ماده دو : مالکیت فکری دستاوردهای علمی حاصل از طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی که با استفاده از نیروی انسانی، امکانات، تجهیزات و اعتبارات موسسات و مراکز انجام می‌شوند، متعلق به موسسات و مراکز ذیربط می‌باشد.

تبصره یک : در مواردی که بخشی از نیروی انسانی، امکانات، تجهیزات و اعتبارات یک فعالیت علمی توسط موسسات و مراکز و بخشی توسط دیگر واحدها و اشخاص حقیقی یا حقوقی خارج از سازمان، اعم از دولتی یا غیردولتی تامین شده باشد (نظیر پروژه‌های تحقیقاتی مشترک یا خاص) و نیز در مورد آن دسته از فعالیت‌های علمی که در قالب اشتراک مساعی بین دو یا چند موسسه و مرکز انجام می‌شوند (چه در قالب پروژه‌های تحقیقاتی ملی و چه غیر از آن) و همچنین در موارد ناشی از تلفیق انواع پژوهش‌های مذکور (نظیر پروژه‌های تحقیقاتی ملی خاص مشترک)، سهم هر یک از عوامل ذیربط از حقوق مالکیت فکری دستاورد علمی (اعم از منافع مادی و معنوی)، بر اساس قراردادی که پیش از شروع فعالیت علمی بین آنها تنظیم و امضاء می‌گردد، تعیین می‌شود.

دفتر ملیت‌های سازمان
تحقیقات و آموزش کشاورزی

تبصره دو : تعیین حقوق مالکیت فکری هر یک از طرف‌های قرارداد موضوع تبصره یک این ماده و سهم هر یک از آنها از منافع مادی و معنوی ناشی از انتقال فناوری و انتشار آثار علمی حاصله، بر اساس میزان مشارکت آنها در انجام فعالیت علمی، تامین اعتبارات؛ امکانات و تجهیزات لازم می‌باشد. همچنین نحوه ثبت و محل تامین اعتبار مورد نیاز آن، عدم افشاء، انتشار اطلاعات و هرگونه بهره‌برداری و انتقال فناوری قبل از ثبت، تعیین امکان اعطاء و واگذاری سهم هر یک از طرف‌های قرارداد به غیر، با ذکر شروط مربوطه و نیز زمان انتقال فناوری، از مواردی است که تعیین تکلیف دقیق و شفاف آنها در قرارداد مذکور ضروری است. در اعطاء حقوق مالکیت فکری به غیر، به ویژه به سایر کشورها؛ رعایت کلیه قوانین و مقررات مربوطه ضرورت دارد.

تبصره سه : با هدف حفظ منافع طرف‌های قرارداد، درج این مهم که "ارزش‌گذاری، تعیین روش و چگونگی انتقال فناوری، بر اساس دستورالعمل موضوع تبصره یک ماده ۴۴ آئین‌نامه مالی و معاملاتی در خصوص نحوه واگذاری موقت یا دائم (فروش) حق بهره‌برداری از فناوری و دانش فنی متعلق به سازمان صورت می‌پذیرد" در قرارداد مذکور و قبول آن توسط طرف‌های قرارداد الزامی است.

ماده سه : به جهت حفظ حقوق مالکیت فکری فناوری‌های حاصل از فعالیت‌های علمی، موسسات و مراکز موظف به ثبت آنها بر اساس قوانین مربوط به حفظ حقوق مالکیت فکری جاری در کشور بوده و پدیدآورنده(گان) موظف به در اختیار گذاردن اطلاعات و همکاری کامل در این خصوص می‌باشند، به نحوی که بر اساس اطلاعات ارائه شده، دستیابی مجدد به نتایج حاصله توسط غیر، ممکن باشد. در مواردی که پدیدآورنده(گان) از اشخاص خارج از موسسات و مراکز باشند این موضوع می‌بایست در مفاد قرارداد فی‌مابین قید گردد.

تبصره یک : فناوری‌های غیر قابل ثبت (بر اساس قانون مذکور)، یا فناوری‌هایی که بنا به تشخیص بالاترین مقام مسئول موسسه یا مرکز، ثبت آنها به صلاح نباشد، به طور محرمانه نگهداری می‌شوند. در مواردی که پیش‌بینی می‌شود، تجاری‌سازی یک فناوری، بنا بر دلایل متقن، مغایر با مصالح کشور باشد، لازم است، موضوع چگونگی دستیابی پدیدآورنده(گان) آن به مزایای مادی متعلقه، در قرارداد پژوهشی موضوع ماده ۵ این شیوه‌نامه مدنظر قرار گیرد.

تبصره دو : در مورد فناوری‌های حاصل از فعالیت‌های علمی موضوع تبصره یک ماده دو، ثبت یا عدم ثبت و نیز مرجع پیگیری کننده ثبت فناوری بر اساس مفاد قرارداد فی‌مابین تعیین می‌گردد.

تبصره سه : تامین هزینه‌های ثبت بر عهده مالک فناوری می‌باشد. در صورت تعدد مالک‌ها؛ هزینه ثبت به تناسب سهم هر یک از آنها تقسیم می‌گردد، مگر اینکه در قرارداد فی‌مابین، غیر از این تعیین شده باشد.

ماده چهار : به جهت ضرورت حفظ حقوق مالکیت فکری فناوری‌ها، افشاء، انتشار اطلاعات و هرگونه بهره‌برداری و انتقال فناوری قبل از ثبت ممنوع می‌باشد، مگر آنکه خلاف این موضوع در قرارداد شرط شده باشد.

تبصره یک : در افشاء، انتشار اطلاعات، بهره‌برداری و انتقال فناوری‌های موضوع تبصره یک ماده سه، باید محرمانه بودن آنها لحاظ گردد.

تبصره دو : در موارد خاص که فعالیت‌های علمی منجر به فناوری، در حین اجرا منتج به یافته تحقیقاتی می‌گردد و افشاء، انتشار یا بهره‌برداری از یافته مزبور؛ خللی در مالکیت فکری فناوری ایجاد نمی‌نماید؛ افشاء، انتشار یا بهره‌برداری از آن با توافق طرفین بلامانع است.

ماده پنج: به جهت تشویق و ارتقاء انگیزه آن دسته از شاغلان موسسات و مراکز که فعالیت‌های علمی آنان منجر به فناوری خاص می‌گردد، به جهت شفاف نمودن حدود مالکیت فکری آنان، عقد قرارداد پژوهشی بین موسسه یا مرکز و دست‌اندرکاران فعالیت‌های مذکور (در قالبی که متعاقباً توسط کمیته موضوع ماده هفت این شیوه‌نامه ابلاغ می‌گردد)؛ و تصویب آن در گروه، پیش از شروع فعالیت علمی ضروری است. میزان سهم دست‌اندرکاران فعالیت علمی از منافع مادی و معنوی ناشی از انتقال فناوری و انتشار آثار علمی حاصله، بر اساس میزان مشارکت آنها در انجام فعالیت علمی، تامین اعتبارات؛ امکانات و تجهیزات لازم توسط گروه تعیین می‌گردد.

تبصره یک: تأیید فناوری‌بنیان بودن تحقیق، همزمان با بررسی و تصویب شناسنامه طرح یا پروژه تحقیقاتی توسط کمیته علمی - فنی صورت می‌پذیرد.

تبصره دو: علاوه بر موارد پیش گفته، در قرارداد پژوهشی مذکور، تأکید بر مواردی از جمله عدم افشاء و انتشار اطلاعات قبل از ثبت، عدم امکان اعطاء و واگذاری سهم مالکیت فکری به غیر، مشارکت در پرداخت کلیه هزینه‌های ثبت (از جمله حق ثبت اظهارنامه و اظهارنامه تقسیمی، هزینه ثبت سالانه، جریمه تأخیر در پرداخت هزینه سالانه و ... و انتقال بر اساس میزان سهم از حقوق مالکیت فکری، مرجع بودن موسسه یا مرکز در اتخاذ تصمیم در مورد نحوه ثبت، ارزش‌گذاری، زمان، روش، مدت و مفاد قرارداد انتقال فناوری ضروری است.

تبصره سه: در انعقاد قرارداد پژوهشی مذکور، مذاقه بر موارد مطرح شده در تبصره سه ماده دو ضروری است. تبصره چهار: در موارد استثناء، در صورتی که فعالیت علمی به دلیل عدم پیش‌بینی دستیابی به فناوری، بدون عقد قرارداد پژوهشی یا با عقد قرارداد پژوهشی، ولی بدون ذکر جزئیات مربوط به مالکیت فکری انجام شده یا در حال انجام باشد و منجر به فناوری شده و یا قرائن موجود، مؤید نیل آن به فناوری باشد و این موضوع توسط کمیته علمی - فنی مورد تأیید قرار گیرد، موسسه یا مرکز ذیربط، موظف به عقد قرارداد پژوهشی لازم و تصویب آن در گروه، قبل از انجام اقدامات بعدی از جمله ثبت، ارزش‌گذاری، انتقال و ... می‌باشد.

ماده شش: افشاء و انتشار اطلاعات و بهره‌برداری از یافته‌های تحقیقاتی توسط دست‌اندرکاران به شکل گزارش نهایی؛ مقاله؛ سخنرانی و ...؛ بر اساس ضوابط و مقررات حاکم بر هر یک از اشکال مذکور و منوط به ذکر این مهم که یافته مورد نظر منتج از طرح / پروژه تحقیقاتی اجرا شده در موسسه / مرکز بوده، با تأیید بالاترین مقام مسئول موسسه یا مرکز (با مذاقه بر حفظ حقوق مالکیت فکری موسسه یا مرکز) بلامانع است.

تبصره یک: افشاء، انتشار یا بهره‌برداری از یافته‌های تحقیقاتی حاصل از فعالیت‌های علمی موضوع تبصره یک ماده دو بر اساس مفاد قرارداد فی‌مابین صورت می‌پذیرد.

ماده هفت: به منظور سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، تهیه و تدوین پیش‌نویس ضوابط لازم، نظارت و رفع مشکلات و ابهامات گروه‌ها، در زمینه حفظ و اعطاء حقوق مالکیت فکری و انتقال فناوری، کمیته با ریاست معاون تحقیقاتی سازمان، دبیری مدیرکل دفتر و عضویت صاحب‌نظران موضوعی، کارشناسان اقتصادی و حقوقی، در سازمان تشکیل می‌شود. اعضاء کمیته مزبور با حکم رئیس سازمان برای مدت دو سال منصوب شده و دبیرخانه آن در "دفتر" مستقر می‌باشد. پیش‌نویس آئین‌نامه داخلی کمیته مذکور توسط دفتر تهیه و در اولین جلسه کمیته به تصویب خواهد رسید. در صورت بروز هر گونه اختلاف احتمالی بین طرفین هر یک از قراردادهای موضوع تبصره یک ماده دو و ماده پنج این شیوه‌نامه، کمیته مذکور با دعوت از طرفین، مسئول رسیدگی است.

این شیوه‌نامه در هفت ماده و سیزده تبصره در بیست و پنجمین جلسه هیات امناء سازمان (مورخ ۹۰/۱۲/۲۳) به تصویب رسید.

گردش کار عقد قراردادهای پژوهشی

